

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ,
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΕΓ/134

Αθήνα, 10 Οκτωβρίου 2012

Α.Π. 600L

Προς

1. Τους κ.κ. Προϊσταμένους των Περιφερειακών και των Ειδικών Περιφερειακών Υπηρεσιών
2. κ.κ. ΔΙΠΚΑ και ΔΒΜΑ

Με σχετική επιστολή (αριθ. πρωτ.: ΕΥΤΟΠ/Α/ΦΧVII/1291/28.06.2010) έχει αποσταλεί στις Υπηρεσίες σας η από 22.06.2010 εγκύκλιος μας, η οποία αναφέρεται στις αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες που καθίστανται αναγκαίες, στις περιπτώσεις των δημόσιων τεχνικών έργων που χρηματοδοτούνται από κοινοτικούς πόρους.

Στην εγκύκλιο αυτή καθορίζονται τα όρια της επιλέξιμης χρηματοδότησης για τις αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες ως εξής:

«Καταργείται το ανώτατο όριο επιλέξιμης χρηματοδότησης για σωστικές ανασκαφές και μόνον, το οποίο στο Γ' ΚΠΣ ήταν 10% επί του συνολικού προϋπολογισμού του έργου. Ταυτόχρονα, τίθεται μία πιο ουσιαστική για την προστασία των μνημείων ασφαλιστική δικλείδα, σύμφωνα με την οποία, το εξ αρχής και συγχρόνως με την ένταξη των τεχνικών έργων καθοριζόμενο όριο επιλέξιμης χρηματοδότησης ορίζεται στο 5% επί του συνολικού προϋπολογισμού του έργου. Στην περίπτωση όμως κατά την οποία κριθεί ότι η ασφάλεια, η προστασία και η συντήρηση των μνημείων απαιτεί ο προϋπολογισμός των αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών να υπερβεί το 5% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου, τότε αυτός «εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού μετά από αιτιολογημένη γνώμη των αρμόδιων Κεντρικών Συμβουλίων» ανεξαρτήτως του τελικά διαμορφωθησόμενου ποσοστού επί του συνολικού προϋπολογισμού του έργου».

Από την παραπάνω διατύπωση, όπως και από το σύνολο τις εγκυκλίου, η οποία αναλυτικά περιγράφει τις τηρούμενες διαδικασίες, είναι σαφές ότι το ποσοστό του 5% επί του συνολικού προϋπολογισμού του έργου αποτελεί **το ανώτατο όριο της δαπάνης** που μπορεί να συμφωνηθεί, χωρίς προηγούμενη απόφαση του

Υπουργού (μετά από γνωμοδότηση του αρμόδιου Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου). Το ακριβές ποσό της δαπάνης, που σε αυτή τη περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου, καθορίζεται με συγκεκριμένη διαδικασία, η οποία περιγράφεται στην προαναφερθείσα εγκύκλιο (αποστολή τεκμηριωμένης αναφοράς στην αρμόδια Κεντρική Διεύθυνση, προέγκριση από την τελευταία, σύνταξη μνημονίου συνεργασίας, κλπ).

Ωστόσο, έχει παρατηρηθεί σε ορισμένες περιπτώσεις, είτε λόγω παρανόησης, είτε λόγω υπερβολικού ζήλου, να ζητείται εξ αρχής η ένταξη υποέργου αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών με προϋπολογισμό ίσο με το 5% του προϋπολογισμού του έργου, χωρίς αυτό να αιτιολογείται από τα αρχαιολογικά ευρήματα και την εν γένει προϋπολογιζόμενη δαπάνη για την προστασία των αρχαιοτήτων. Ορισμένες δηλαδή Εφορείες Αρχαιοτήτων εκλαμβάνουν το 5% ως ποσοστό δαπάνης που δικαιούνται αυτομάτως, χωρίς ουσιαστική αιτιολόγηση. Αυτή η πρακτική οδηγεί στη διεκδίκηση **υπερβολικά μεγάλων ποσών, χωρίς επαρκή αιτιολόγηση**, όταν μάλιστα το ποσοστό του 5% αναφέρεται σε περιπτώσεις τεχνικών έργων με προϋπολογισμό εκατομμυρίων ευρώ.

Το φαινόμενο αυτό είναι προφανώς απολύτως αδικαιολόγητο στις περιπτώσεις εκείνες που σε πρώτη φάση απαιτείται μόνο απλή παρακολούθηση των εργασιών. Για τις περιπτώσεις αυτές, η προαναφερθείσα εγκύκλιος ρητώς αναφέρει ότι:

«Στις περιπτώσεις όπου η φύση του τεχνικού έργου (π.χ. γραμμικά έργα οδοποιίας ή δικτύων) ή ο ρυθμός υλοποίησής του (π.χ. ταυτόχρονη υλοποίηση εργασιών σε διαφορετικές θέσεις, εκτέλεση εργασιών το Σαββατοκύριακο κλπ) επιβάλλει, για την παρακολούθηση του έργου, την παρουσία προσωπικού που δεν μπορεί να καλυφθεί από το μόνιμο προσωπικό της Υπηρεσίας, τότε δημιουργείται εξ αρχής υποέργο αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών, με μοναδικό αντικείμενο την παρακολούθηση των εργασιών του τεχνικού έργου. Το προσωπικό που θα προσληφθεί αποκλειστικά για την παρακολούθηση του τεχνικού έργου θα πρέπει να είναι κάθε φορά το απολύτως απαραίτητο, όπως αυτό θα προκύπτει από σαφή αιτιολόγηση, η οποία θα ελέγχεται από τις αρμόδιες Κεντρικές Διευθύνσεις. Εάν κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης των εργασιών προκύψει η ανάγκη διενέργειας ανασκαφών, τότε, το τεχνικό δελτίο του υποέργου θα αναπροσαρμοστεί, ως προς το φυσικό του αντικείμενο, αλλά και ως προς τον προϋπολογισμό του».

Εν κατακλείδι υπογραμμίζεται ότι η **αυστηρή τήρηση των διαδικασιών της προηγούμενης και της παρούσας εγκυκλίου** για τη διενέργεια σωστικών ανασκαφών αποτελεί ουσιώδη προϋπόθεση για την προστασία των αρχαιοτήτων στο πλαίσιο των τεχνικών έργων, για την απρόσκοπτη υλοποίηση των ίδιων των τεχνικών έργων, αλλά και για την εν γένει θετική εικόνα της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας προς κάθε τρίτο. Η διεκδίκηση χρηματοδότησης πέραν της απολύτως αιτιολογημένης είναι δυνατόν να θέσει σε κίνδυνο το όλο σύστημα χρηματοδότησης των σωστικών ανασκαφών, το οποίο, όπως γνωρίζετε, κατακτήθηκε με μεγάλη προσπάθεια όλων μας. Για το λόγο αυτό οι αρμόδιες Κεντρικές Διευθύνσεις οφείλουν να ασκούν αυστηρό έλεγχο τόσο για το ύψος των αιτουμένων ποσών, όσο και για την σχετική αιτιολογία, η οποία οφείλει να είναι πειστική και ουσιώδης.

Εν κατακλείδι, παρακαλώ για την αυστηρή τήρηση των διαλαμβανομένων στην παρούσα από το σύνολο των αρμοδίων Υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Πολιτισμού, καθώς στην κρίσιμη περίοδο που διανύουμε η δυνατότητα διάθεσης των όποιων πόρων, και των Εθνικών και των Κοινοτικών, αποκτά ιδιαίτερα μεγάλη σημασία.

Η Γενική Γραμματέας
Λίνα Μενδώνη

Κοιν. :

1. κ. Αναπληρωτή Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού
2. Γραφείο Γ.Γ. Πολιτισμού
- ✓ 3. κ. Προϊστάμενο ΕΥΠΟΤ
4. κ. ΓΔΑΠΚ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η Προϊσταμένη Γραμματείας

